

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษา การจัดการด้านการผลิต การตลาดและการเงิน ของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา วิธีการดำเนินงานและวิเคราะห์กลยุทธ์ทางเลือกของกลุ่มปรับปรุงคุณภาพยางแผ่น ต้นทุนและผลตอบแทนจากการแปรรูปยางพาราและศึกษาปัญหา สภาพทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราโดยศึกษาเกษตรกรจำนวน 63 ราย จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย และศึกษากลุ่มปรับปรุงคุณภาพยางแผ่นจำนวน 1 กลุ่ม จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยใช้โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา คือ ทราบสภาพเศรษฐกิจสังคม สภาพการผลิต ต้นทุน ผลตอบแทน สภาพปัญหาทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชนเพื่อเป็นแนวทางในการสนับสนุนและส่งเสริมให้ตรงกับความต้องการของเกษตรกร เป็นประโยชน์สำหรับผู้ประกอบธุรกิจยางพารารวมทั้งผู้สนใจ และเป็นประโยชน์สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราเพื่อปรับปรุงวิธีการจัดการธุรกิจยางพาราให้มีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราพบว่าหัวหน้าครัวเรือน เป็นเพศชาย ร้อยละ 80.95 มีอายุเฉลี่ย 51.86 ปี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 68.25 สถานภาพสมรส สมรสและอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 82.54 มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.8 คน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นแรงงานในการปลูกยางพาราเฉลี่ย 3.35 คน อาชีพหลักของครัวเรือนเกษตรกร ทำสวนยางพารา ร้อยละ 76.19 มีขนาดพื้นที่ถือครองทางการเกษตรเฉลี่ยต่อครัวเรือน 44.55 ไร่ มีพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมดเฉลี่ยเท่ากับ 47.37 ไร่ ในด้านสถานะทางการเงินของครัวเรือนเกษตรกรพบว่า ในปี 2544 เกษตรกรมีรายได้สุทธิเฉลี่ย 53,692.14 บาทต่อครัวเรือน ส่วนภาวะหนี้สินของเกษตรกรพบว่า ครัวเรือนเกษตรกรร้อยละ 80.95 มีการกู้ยืมเงินโดยมีจำนวนเงินกู้ยืมเฉลี่ยต่อครัวเรือน 36,820.88 บาท

จำนวนปีที่เกษตรกรทำการปลูกยางพาราเฉลี่ย 11.27 ปี สิ่งจูงใจที่ทำให้เกษตรกรปลูกยางพารา คือได้รับการส่งเสริมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ขนาดพื้นที่ปลูกยางพาราเฉลี่ยเท่ากับ 29.39 ไร่ โดยมีขนาดพื้นที่ที่สามารถเก็บผลผลิตได้เฉลี่ย 17.26 ไร่ ในด้านการปลูกพืชแซมเกษตรกรไม่ปลูกพืชแซม ร้อยละ 66.67 ผลผลิตที่ครัวเรือนเกษตรกรได้รับเฉลี่ย 5,127.73 กิโลกรัมต่อครัวเรือนต่อปี ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 297.09 กิโลกรัม ลักษณะการจำหน่ายเกษตรกรจำหน่ายในลักษณะยางแผ่นดิบร้อยละ 72.13 ในการจัดระดับการจัดการด้านการผลิต ด้านการตลาดและด้านการเงิน พบว่าในภาพรวมเกษตรกรไม่มีการจัดการ ส่วนต้นทุนการแปรรูปยางแผ่นดิบของ

เกษตรกรพบว่า ต้นทุนการผลิตต่อกิโลกรัม เท่ากับ 22.37 บาท ราคาเฉลี่ยยางแผ่นดิบเท่ากับ 22.95 บาทต่อกิโลกรัม เกษตรกรมีกำไรสุทธิต่อกิโลกรัมเท่ากับ 0.58 บาท โดยมีจุดคุ้มทุนที่ 35,023.62 กิโลกรัมของยางแผ่นดิบใช้เวลาประมาณ 4 ปี 8 เดือน

ในด้านปัญหาในการปลูกยางพาราจากการศึกษาในภาพรวมพบว่าเกษตรกรไม่ประสบปัญหาแต่เมื่อพิจารณาในแต่ละปัญหาพบว่าปัญหาที่เกษตรกรประสบมากมี 2 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านการตลาดโดยเกษตรกรประสบปัญหาด้านราคาคงต่ำและปัญหาด้านการจำหน่ายผลผลิต เกษตรกรส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการคัดเกรดยางพารา

การดำเนินงานและกลยุทธ์ทางเลือกของกลุ่มปรับปรุงคุณภาพยางแผ่น กลุ่มปรับปรุงคุณภาพยางแผ่นเริ่มดำเนินการเมื่อปี 2539 โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานเกษตรอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง เพื่อการต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลาง ทำให้เกษตรกรทำยางแผ่นให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด รวมกลุ่มติดต่อซื้อวัสดุในราคาถูกและติดต่อขอกู้เงินมาลงทุนง่าย ในด้านการจัดการด้านการผลิตของกลุ่มปรับปรุงคุณภาพยางแผ่น พบว่ากลุ่มปรับปรุงคุณภาพยางแผ่นไม่มีการวางแผนการผลิต ปัญหาด้านการผลิตของกลุ่มที่สมาชิกประสบคือ เกษตรกรยังทำยางแผ่นไม่ได้คุณภาพ ปัญหาสถานที่เก็บไม่เพียงพอ และปัญหายังไม่ชำนาญในการกรีดยางพารา ส่วนด้านการจัดการด้านการตลาดพบว่าไม่มีการวางแผนการตลาด ไม่มีการส่งเสริมการตลาด เพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่มมีประสิทธิภาพมากขึ้นผู้ศึกษาได้เสนอกลยุทธ์ 2 ด้าน สำหรับกลุ่มปรับปรุงคุณภาพยางแผ่น คือ 1) กลยุทธ์ทางเลือกด้านการผลิต เสนอกลยุทธ์ให้กลุ่มผลิตยางแผ่นดิบและจำหน่ายปัจจัยการผลิตให้ครบ โดยการรับซื้อน้ำยางสดจากเกษตรกรมาแปรรูปจำหน่ายและจำหน่ายปัจจัยการผลิตคือวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินการปลูกยางพาราจนกระทั่งแปรรูปยางพารา การปรับปรุงคุณภาพยางแผ่นดิบ จัดหาสถานที่เก็บผลผลิตให้เพียงพอและการขยายการผลิต 2) กลยุทธ์ทางเลือกด้านการตลาด ให้มีการวางแผนและส่งเสริมการตลาด การใช้ความสัมพันธ์ของกลุ่มเครือข่ายในการสร้างความเข้มแข็งด้านการตลาด การเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดการด้านการตลาด และการสร้างเอกลักษณ์ของสินค้าเพื่อเป็นการส่งเสริมการตลาด ซึ่งการดำเนินงานในรูปแบบของกลุ่มจะทำให้ประสบผลสำเร็จง่ายขึ้น

เกษตรกรควรมีการจัดการด้านต่าง ๆ ด้านการจัดการการผลิตแนะนำให้เกษตรกรมีการวางแผนปลูกยางพารา การวางแผนกำลังคนและวิธีการจัดการปัจจัยการผลิตให้ต้นทุนต่ำ การจัดการด้านการตลาดให้มี การวางแผนการตลาด การติดตามและประเมินผลทางการตลาดและการจัดการด้านการเงินให้มี การวางแผนก่อนการใช้จ่ายเงิน การจัดทำบัญชีรายรับ รายจ่ายเป็นปัจจุบัน ซึ่งการจัดการจะช่วยให้การดำเนินงานด้านต่าง ๆ สะดวกรวดเร็วและสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ หน่วยงานภาครัฐควรจัดฝึกอบรมและให้เกษตรกรที่มีความชำนาญในการกรีดยางพารามีส่วนร่วมให้คำแนะนำแก่เกษตรกรที่ไม่มีความชำนาญในการกรีดยางพารา ควรกำหนดพื้นที่ปลูกยางพาราให้ชัดเจนและส่งเสริมอาชีพให้เกษตรกรโดยจัดเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมการทำเฟอร์นิเจอร์ โต๊ะ เก้าอี้จากไม้ยางพารา เป็นต้น เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพแก่เกษตรกรต่อไป

The purposes of this research were to study the production, marketing and finance management of para rubber planters, the procedure and alternative strategic analysis of the group for improvement of the quality of the unsmoked sheets, the cost and profit of the para rubber transformation; and to study the problems and states of the para rubber planters. The samples were 63 para rubber planters selected by means of simple random sampling and 1 group of the group for para rubber improvement selected by means of purposive random sampling. The SPSS program was used to analyze the statistics i.e. the percentage and the means. The results of the study were to understand the socio-economic situations, the production, the costs, the benefits, and the general situations of the para rubber planters. It was used for the benefits of the government and private sectors as a means for giving supports and encouragement to the planters. It was also useful for para rubber business people and other people. And it was beneficial to the para rubber planters in improving the para rubber management to become more efficient.

The results of the study of the economic and social situations of the household of the para rubber planters were as following: 80.95% of the head of the household were male, with the average age of 51.86 years old, 68.25% of them were Prathom 4 graduates, and 82.54% of them were married and lived together. The average members of the household were 4.8 people. The average of the household members that were labours for para rubber planting were 3.35 people. 76.19% of the major occupations were the para rubber planters. The average areas for agriculture per household were 44.55 rai. The average areas for planting were 47.37 rai. The results concerning the financial situations were found that in the year 2001, the agriculturists' average income were 53,692.14 baht per household. The results concerning the agriculturists' debts were found that 80.95% of the agriculturists had some loans with the average of 36,820.88 baht per household.

The average years the agriculturists planted the para rubber were 11.27 years. The inducements for the agriculturists to plant the para rubber trees were the supports they received from the government officials. The areas for planting the para rubber trees were 29.39 rai with the average areas that were available for harvesting of 17.26 rai. 66.67% of the agriculturists did not grow the extra-plants. The average incomes of the agriculturists were

5,127.73 kilograms per household per year. The average products per rai were 297.09 kilograms. The results concerning the selling of the products, 72.13% of the agriculturists sold their unsmoked sheets. Concerning the production, marketing and finance management, they were found that the agriculturists as a whole did not involve in any management procedures. It was found that the cost of unsmoked sheets inducements per kilogram were 22.37 baht. The average price of the unsmoked sheets per kilogram were 22.95 baht. The agriculturists received the net benefits per kilogram at 0.58 baht. With the break event points at 35,023.62 kilograms of the unsmoked sheets lasting for 4 years and 8 months.

The results concerning the problems in para rubber plantation as a whole, it was found that the agriculturists did not face with any problems. When considering each factor, it was found that two of the problems the agriculturists faced at a high level were the problems in marketing i.e. the agriculturists faced with the lowering prices and the problems in product sales i.e. most of the agriculturists faced with the problems in grading the quality of the para rubber.

The procedure and the alternative strategies of the group for improvement of the quality of the unsmoked sheets. The group for improvement of the quality of the unsmoked sheets was founded in 1996 with the supports from the Office of Agriculture, Bankruod District, Buriram Province. The group's purposes were to work in groups in building a strong community, and to negotiate with the middlemen. To encourage the agriculturists to produce the unsmoked sheets to match with the required quality by the markets. To work in groups in buying materials with reasonable prices and make it easier to get some loans. Concerning the production management of the group for improvement of the quality of the unsmoked sheets, it was found that the group did not have any production plans. The problems in production faced by the group members were the agriculturists could not produce the qualified unsmoked sheets, there were not sufficient space to keep the unsmoked sheets, and the lack of skills in tapping the para rubber trees. Concerning the marketing management, it was found that the group did not have any marketing management plans, and marketing support plans. To encourage the working of the group with more efficiency, 2 strategies were suggested to the group for unsmoked sheets quality improvement, i.e. 1) the alternative production strategies-offering the strategies to the group for production of unsmoked sheets and sell sufficient production factors by buying the fresh latex from the agriculturists to modify for sale and sell the production factors that were used in planting the para rubber trees, modifying, improving the quality of the unsmoked sheets, arrange sufficient place for keeping the rubber, and expanding the production; 2) the alternative marketing strategies - offering the marketing planning, and supporting, the using of the relations between the net work of the group in

strengthening the marketing, the increasing of the proficiencies of the marketing management, and the building the unique style of the products to support the marketing, in which the arrangement of the group would make it easier to become successful.

The agriculturists should involve with various management techniques. In production management, they should arrange some plans for planting the para rubber trees, planning the people resources, and arranging the production factors with the low costs. In marketing management, they should arrange some marketing plans, monitor and evaluate the markets. In finance management, they should arrange some plans before they use the money, keep the account within the current status. The management techniques would help them work quickly and could lower the costs. The government should set some training courses for the agriculturists to improve themselves in tapping the latex, offer suggestions to unskilled agriculturists in tapping the latex, and setting the proper areas for para rubber plantation. They should also support the agriculturists by training them on how to make furniture, tables, chairs from the para rubber trees, etc. in order to support the agriculturists on their future careers.